

Білінгові системи в інформаційних мережах зв'язку**Д.В. Чеботарьова,****доцент каф. ІМІ, к.т.н., доцент****E-mail: dariia.chebotarova@nure.ua**

Назва поля	Детальний контент
Назва факультету	Факультет інфокомунікацій
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і назва спеціальності	172 Телекомунікації та радіотехніка
Тип і назва освітньої програми	ОПП «Інформаційно-мережна інженерія»
Назва дисципліни	Білінгові системи в ІМЗ
Кількість ЄКТС кредитів	3
Структура дисципліни (розподіл за видами тижнями навчання)	20 год – 10 лекцій, 16 год – 4 лабораторних заняття, 6 год – 3 консультацій, 48 год – самостійна робота, вид контролю: залік
Графік (терміни) вивчення дисципліни	4-й рік, VII семестр
Передумови для навчання за дисципліною	Базові знання з дисциплін: мережі мобільного зв'язку, системи мобільного зв'язку.
Компетентності, знання, вміння, розуміння, якими оволодіє здобувач вищої освіти в процесі навчання	Навчальна дисципліна використовується для формування наступних компетентностей: використовувати теоретичні положення при проектуванні й експлуатації білінгових систем.
Якість освітнього процесу	Навчально-методичне та матеріально-технічне ресурсне забезпечення освітньої програми, в рамках якої проводиться вивчення дисципліни, відповідає ліцензійним вимогам та акредитаційним умовам провадження освітньої діяльності університету. Здійснюється щорічний моніторинг та перегляд навчальної програми дисципліни у відповідності до вимог та рекомендацій МОН, державної атестації щодо набутих компетентностей випускників, стандартів співпраці з роботодавцями щодо забезпечення конкурентоспроможного рівня підготовки фахівців. Дотримання принципів академічної доброчесності (https://lib.nure.ua/plagiat). Містить публічну інформацію щодо вимог, компетенцій, рівня освіти в рамках дійсної освітньої програми.

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни - є одержання студентами знань, вмінь і навичок у галузі проектування й експлуатації білінгових систем.

Зміст

Змістовий модуль 1. Основні поняття та елементи білінгових систем.

Тема 1. Основні поняття та термінологія в білінгових системах.

Тема 2. Структура та функції білінгових систем в ІМЗ.

Тема 3. Нормативно-правова база функціонування підприємств зв'язку.

Змістовий модуль 2. Розрахунки за надання послуг зв'язку в Україні.

Тема 1. Розрахунки за послуги зв'язку.

Тема 2. Прибуток операторів зв'язку. Тарифи на послуги зв'язку.

Тема 3. Інструменти та технології оплати послуг. Універсальний білінг.

Тема 4. Правила надання та отримання послуг зв'язку в Україні.

Тема 5. Функціональні можливості програм тарифікації послуг зв'язку.

Тема 6. Система OSS (Operational Support Systems).

Змістовий модуль 3. Розробка та функціонування білінгових систем в інформаційних мережах зв'язку.

Тема 1. Розробка конвергентної білінгової системи.

Тема 2. Моделювання білінгової системи на основі бізнес-процесного підходу.

Тема 3. Гарячий білінг.

Тема 4. Системи білінгу та менеджменту користувачів ІР-телефонії.

Тема 5. Білінгові системи надання послуг Інтернет.

Тема 6. Критерії вибору білінгових систем.

Тема 7. Напрямки розвитку білінгових систем згідно до вимог IETF та 3G

Результати навчання здобувача вищої освіти

За результатом вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: основні принципи функціонування та побудови білінгових систем, їхні можливості й обмеження.

вміти: використовувати теоретичні положення при проектуванні та експлуатації білінгових систем.

Система оцінювання для складання заліку/екзамену

Для оцінювання роботи студента протягом семестру підсумкова рейтингова оцінка розраховується як сума оцінок за різні види занять та контрольні заходи.

Вид заняття / контрольний захід	Оцінка
ЛБ № 1,2	2x15=30
Контрольна робота №1	10
Контрольна точка 1	40
ЛБ № 3,4	2x15=30
Контрольна робота №2	10
ІДЗ (Реферат)	20
Контрольна точка 2	60
Всього за семестр	100

Як форма підсумкового контролю для дисципліни використовується **залік**. Для отримання заліку необхідно знати основні теми дисципліни, відпрацювати та захистити всі лабораторні роботи, написати контрольні роботи, підготувати та захистити реферат.

Якісні критерії оцінювання в національній шкалі та ECTS

Задовільно, D, E (60-74). Показати необхідний мінімум теоретичних знань. Знати шляхи та методи рішення практичного завдання та вміти використовувати їх на практиці.

Добре, C (75-89). Твердо знати мінімум теоретичних знань. Показати вміння розв'язувати практичне завдання та обґрунтовувати всі етапи запропонованого рішення.

Відмінно, A, B (90-100). Показати повні знання основного та додаткового теоретичного матеріалу. Безпомилково розв'язати практичне завдання, пояснити та обґрунтувати обраний метод розв'язання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Базова література

1. Безрук В.М. Інформаційні мережі зв'язку. Ч. 4. Технології надання інформаційних послуг: навч. посібник / В.М. Безрук, В.М. Корольов, В.А. Золотарьов та інші. – Харків: ХНУРЕ, 2011. – 424 с.
2. Дич Л.З. Биллинговые системы в телекоммуникациях / Л.З. Дич. – М.: Радио и связь, 2003. – 232 с.
3. Муссель К.М. Предоставление и биллинг услуг связи. Системная интеграция / К.М. Муссель. – М.: Эко-Трендз, 2003. – 320 с.
4. Hunter M. Jane. Thiebaud Telecommunications billing systems: implementing and upgrading for profitability. / M. Jane Hunter, E. Maud. – N.-Y.: McGraw-Hill Professional, 2003.

Допоміжна література

1. Пістунов, І.М. Інформаційні системи в фінансово-кредитних установах: навч. посіб./ І.М. Пістунов, Т.В. Борщ. – К. : ЦУЛ, 2013. – 234 с.
2. Максименко В. Н. Защита информации в сетях сотовой подвижной связи / В.Н. Максименко, В.В. Афанасьев, Н.В. Волков; ред. О.Б. Макаревич – М. : Горячая линия - Телеком, 2007. – 360 с.
3. Голубицкая Е.А. Экономика связи: Учебник для студентов вузов связи. / Е.А. Голубицкая, Г.М. Жигульская. – М.: Радио и связь, 2000. – 391с.
4. Экономика связи / Под ред. О.С. Срапионова, В.Н. Болдина. – М.: Радио и связь, 1998. – 304с.
5. Основы экономики телекоммуникаций (связи): Учебник для вузов / М.А. Горелик, Е.А. Голубицкая, Т.А. Кузовкова и др.; под ред. М.А. Горелик и Е.А. Голубицкой. – М.: Радио и связь, 1997. – 224с.
6. Операторська платформа надання послуг: Електронне навчальне видання. Конспект лекцій / Л. С. Глоба, О.М. Дяденко, В.Ф. Чердинцева. – К.: НН ІТС НТУУ «КПІ», 2012. – 191 с.

Методичні вказівки до різних видів занять

1. Конспект лекцій з дисципліни «Білінгові системи в інформаційних мережах зв'язку» для студентів усіх форм навчання спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка» спеціалізації «Телекомунікації», «Інформаційно-мережна інженерія» [Електронний документ] / Упоряд. Д.В. Чеботарьова. – Харків: ХНУРЕ, 2017. - 52 с.
2. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Білінгові системи в інформаційних мережах зв'язку» для студентів усіх форм навчання спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка» спеціалізації «Телекомунікації», «Інформаційно-мережна інженерія» [Електронний документ] / Упоряд.: Д.В.Чеботарьова. - Харків: ХНУРЕ, 2017.
3. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт із дисципліни «Білінгові системи в інформаційних мережах зв'язку» для студентів спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка» спеціалізацій «Телекомунікації», «Інформаційно-мережна інженерія» [Електронний документ] / Упоряд.: Д.В. Чеботарьова. – Харків: ХНУРЕ, 2017. – 60 с.

Інформаційне забезпечення

1. Пакет програм DialExpert.
2. Пакет програм Ramus-educational.